

nd af Loven det, som lægger en anden Betydning i denne Examen end den, den vil have for sig selv, hvis den virkelig betyder Noget. Betyder denne Examen noget Virkeligt og Bæsentligt for Statstjenesten, ville de, som skaffe sig den, som have erholdt den med tilstrækkelig Charakter, altid vinde Indgang; men betyder den ikke Noget, bør de ingen Fremgang, intet Fortrin have. Der er desuden ved Siden af denne Examen voret forskjellige andre op, hvor Kundskab om Lov og Ret følger med selve Studiet; men disse Examina, eller rettere de, som have erholdt en god Charakter ved dem, have hidtil dog ikke haft megen Lykke med sig. Jeg skal her nævne den statsvidenskabelige Examen; forsaavidt en Examen virkelig betyder Noget, skulde den statsvidenskabelige Examen hjælpe os til at faae Statsmænd. Det er en Bærelse, som det var ønskeligt at kunne bekomme af god Dvalitet og i tilstrækkeligt Maaal. Det var at ønske, at den Livserfaring, som Virksomheden i selve Statstjenesten næsten alene kan skaffe, eller som idetmindste kun kan skaffes i Livets Tjeneste, ogsaa blev aabnet for disse Mænd og i noget rigeligere Maaal. Der er endnu voret andre Examina op; f. Ex. Skoleexaminerne, ja, Herre Gud, ogsaa Landhøjskole-Examen; de ville alle efterhaanden gjøre sig gjældende, for at skaffe Erhverv til det overskydende Antal Candidater, som de frembringe. Skulle vi beholde en Forpligtelse til, i alle de Embeder, hvor Kundskab om Lov og Ret er nødvendig, fortrinnsviis at benytte de juridiske Candidater, ville vi komme til at skabe Levebrød for de andre, eftersom vi have fristet dem til at gjøre sig mindre skikkede til at kunne fortjene deres Brød paa anden Maade. Statsudgifterne ville der ved stadig vøre, og Bestyrelsesmaskineriet, istedetfor at blive simple, blive mere forviklet, Noget vi derfor ogsaa ville forhindre ved at borttage den Lovbunde Afkomst til disse Embeder. Det i Paragraphen benyttede Udtryk, som jeg har oplæst og søgt at heilede Op-

mærksomheden paa, er af et saadant Omfang, at det fornuftigviis ikke burde opretholdes i samme Omfang; thi Kundskab om Lov og Ret maae Mangfoldige have. Jeg havde nævnt sagt, hvorledes skal en Præst tilbørlig kunne vøgte sit Embede, naar han ikke har denne Kundskab om Lov og Ret; i hvor mangfoldige Tilfælde er det ikke hans Kundskab om Lov og Ret, som kommer Almuebefolkningen meest til gode, fordi han kommer i meest Berøring med den, og i en Berøring af en saadan Betskaffenhed, at deres Ret og deres Afkomst bliver det hans Pligt at tyde og sørge for paa mange Trin bliver opretholdt.

Jeg har saaledes gjort Rede for de Grunde, der bringe mig til at forelægge dette Lovforslag. Jeg holder mig overbevist om — hvilket gjælder alle Love af denne Art — at det vilde være langt heldigere, om de kunde komme fra Regjeringen, idet derved tillige kunde omfattes forskellige andre Bestemmelser, som vilde savnes, naar man kun gaaer den negative Vej; thi dette Lovforslag er jo af en ganske negativ Natur; men jeg tror, at den nærmeste Vej til maaffee at formaae Regjeringen til at gjøre Skridt i samme Retning, vil være den, at gjøre Forslag som dette. Der vil ikke være nogen Fare for Regjeringen eller Nogensomhelst ved at antage det; thi derved, at det ikke er Lovbunden Pligt at tage Hensyn til disse Examina — derved er det, som jeg alt har sagt, ikke formeent Regjeringen at gjøre det, og i den mellemliggende Tid, fra nu af indtil 1865, vil Regjeringen have lang Tid nok til moden Overveelse og Anledning nok til, om positive Bestemmelser skulde gjøres fornødne, da at komme frem med dem. Jeg har saaledes søgt at gjøre det ærede Thing Rede for, af hvad Grund jeg har indbragt dette Forslag, og hvilken min Hensigt er dermed.

Formanden: Forslaget vil nu trykt blive omdeelt.